

сътрудничество, което се основава на общи за политическия момент интереси, но целите, които се преследват, са различни. Отечественият фронт /ОФ/ се нуждае от помощта на църквата за укрепването на режима вътре в страната и получаване на международно признание. Св. Синод от своя страна вижда в сътрудничеството възможност да разреши някои от старите църковни проблеми и да съхрани автономията си при новата политическа конюнктура. Така, в условията на война и хаос, поради активното единодействие между БПЦ и отечественофронтовската власт, само за пет месеца се осъществяват две изключително важни за църквата и държавата събития - изборът на Българския екзарх Стефан през февруари 1945 г., отлаган в продължение на цели 30 години от предходните български правителства и отменянето на схизмата между Българската екзархия и Вселенската патриаршия от 1872 г., когато с обратен акт Българската екзархия е призната за автокефална. Това от своя страна дава възможност през 1953 г. БПЦ да възстанови патриаршеския си статут. След осъществяването на тези два акта единението между държава и църква продължава в две направления : укрепване на връзките между екзарха и правителството и сближаване с Руската православна църква.

През първите месеци от управлението на Отечествения фронт няма сведения за особени противоречия между БПЦ и новата власт. Само отечественофронтовският комитет на свещениците пряко се ангажира с проявените като сътрудници или последователи на фашизма духовни лица.

По данни на Сливенска митрополия, свещениците в Сливенска епархия Атанас Янев от гр. Каблешково и Петър Русков от с. Първенец, Ямболско са задържани и зверски убити още в първите месеци след девето-септемврийския преврат. (Станева 2005, 19)

Наредбата – закон за народен съд срещу виновниците за въвличането на България в Световната война срещу съюзените народи и злодеянията, свързани с нея, не води до конфликт между църквата и властта, макар че по този закон под отговорност са привлечени и осъдени над 150 духовници, много от които са невинни. Но в онези години е било много трудно, може да се каже направо невъзможно, да се оспорва обосноваването на такива действия, като се има предвид, че Законът за народния съд се възприема като морален ангажимент на българската държава и народ, които до неотдавна са сателит на хитлеристка Германия.